

Magnolia wandeling

Welkom op onze magnoliawandeling. Deze begint aan de hoofdingang van de Plantentuin en duurt ongeveer twee uur.

In het eerste deel van het parcours ontmoet u vooral magnoliaselecties: hybriden en cultivars.

In het tweede deel maakt u kennis met een aantal wilde soorten. Voor deze wandeling moet u vaak over het gras wandelen. De haltes zijn aangeduid met het logo hierboven. Gedurende natte periodes zijn stevige schoenen of laarzen nodig.

V.U.: Nationale Plantentuin van België, 2013

plantentuinmeise.be

Er groeit iets in Meise!

19. Yulanmagnolia, *Magnolia denudata* - V

Deze Chinese soort is reeds lang gekend en telt veel verschijningsvormen met verschillen in bloemkleur en bladvorm. De soort werd gebruikt voor het ontwikkelen van de Soulangeana- en Veitchiihybriden. Met de bloemblaadjes worden er in Azië beignets gemaakt. Van de schors wordt thee getrokken om verkoudheden te behandelen.

20. *Magnolia denudata* 'Purple Eye' - V

Deze cultivar is vermoedelijk een hybride waarvan de ouders niet gekend zijn. De mooie witte komvormige bloemen zijn iets groter en verschijnen enkele dagen later dan bij de gewone vorm van *M. denudata*.

21. *Magnolia x soulangeana* 'Picture' - V

De bloemen van deze selectie hebben bloemblaadjes die 15 tot 17,5 cm lang kunnen zijn. Het zijn de grootste bloemen in de groep.

22. *Magnolia x soulangeana* 'Rustica Rubra' - V

Deze Nederlandse cultivar werd eind 19e eeuw in Boskoop ontwikkeld. De bekervormige, volumineuze bloemen zijn donkerpurper aan de buitenzijde en wit binnenin.

- ▶ Volg de ringweg verder.

23. *Magnolia* 'Heaven Scent' - V

Een Greshamhybride met slanke V-vormige roze bloemen met een lavendelkleurige gloed.

24. *Magnolia* 'Manchu Fan' - V

Een Greshamhybride met prachtige, stevige witte bloemen.

- ▶ Wandel over het gras richting Plantenpaleis. De grootste boom voor het Plantenpaleis is een tulpenboom, (*Liriodendron*). Deze neef van de magnolia bloeit veel later.

25. *Magnolia x wieseneri* - L

Een toevalshybride tussen *M. sieboldii* en *M. obovata*, door Carrière genoemd naar de landeigenaar Wiesener. De grote witte bloemen van deze grootbladige, breed uitgroeiende struik hebben een heerlijke geur.

26. *Magnolia* 'Elizabeth' - M

In 1977 werd voor de eerste maal door het kruisen van *M. acuminata* met *M. denudata* een cultivar bekomen met volledig gele bloemen, die bovendien nog lekker ruiken ook. Geelbloemige magnolia's zullen in de toekomst furore maken.

- ▶ Loop tussendoor even de Evolutiekas van het Plantenpaleis binnen. Daar kan u ontdekken dat de magnolia één van de eerste bloemen op aarde was.

27. *Magnolia* 'Georges Henry Kern' - V - M

Deze Amerikaanse hybride is een kruising tussen *M. stellata* en *M. liliiflora* en heeft felroze bloemen met brede bloemblaadjes. Hij bloeit later dan *M. stellata* en maakt hierdoor minder kans op beschadiging door late nachtvorst.

28. *Magnolia* 'Peppermint Stick' - V

Een Greshamhybride. De bloem heeft gekleurde strepen ter hoogte van de middennerf van haar bloemblaadjes. Ze heeft iets van een suikerstok of pepermuntlolly.

- ▶ Wandel naar links en steek de ringweg over tot aan:

29. *Magnolia* 'Charles Coates' - M

Een kruising tussen de Aziatische en Amerikaanse soorten *M. sieboldii* en *M. tripetala*. De hybride werd genoemd naar Charles Coates, de verantwoordelijke voor het vermeerderen van planten in het Arboretum van de Royal Botanic Gardens te Kew.

30. *Magnolia x soulangeana* & *Magnolia liliiflora* 'Gracilis'

Deze groep magnolia's is al behoorlijk oud. Ze werden geplant in de jaren '40 en '50 van de vorige eeuw. Doorheen de jaren kregen ze hun prachtige grillige vorm.

- ▶ U volgt de ringweg verder, voorbij het Jachtpaviljoen. Neem de eerste weg naar rechts en volg hem bergaf. Voor de bamboes loopt u links het gras op.

Hier in het Fruticetum groeien de wilde magnolia's. Ze zijn afkomstig uit het Verre Oosten en Noord-Amerika.

31. Amerikaanse schermmagnolia, *Magnolia tripetala* - L

Dit is een kleine, meerstammige boom uit oostelijk Noord-Amerika. De reusachtige bladeren kunnen tot een halve meter lang en 25 cm breed worden. Ze staan in kranen op het uiteinde van de takken; omwille van dit kenmerk wordt de plant ook wel eens de regenschermmagnolia genoemd. De drie buitenste bloemblaadjes zijn groener dan de andere en zijn volledig gebogen.

32. Anijsmagnolia, *Magnolia salicifolia* - V

De soort groeit van nature in de Japanse bergwouden tussen 500 en 1300 m hoogte, waar er een hoge luchtvochtigheid heerst. De langwerpige vorm van de jonge bladeren doen wat aan die van de wilg denken en ruiken naar anijs.

33. Stermagnolia, *Magnolia stellata* - V

Deze kleine struik is de wilde voorouder van de selecties stermagnolia die je eerder al ontmoet hebt. De stervormige bloemen dragen 12 tot 18 bloemblaadjes; de selecties kunnen tot 40 bloemblaadjes hebben.

34. Japanse schermmagnolia, *Magnolia obovata* - L

In de bossen van het Japanse eiland Hokkaido staan bomen van 30 m hoog. De bloemen komen pas na de bladeren. De zwoele geur van de bloemen draagt ver. In september ontwikkelen zich kleurrijke vruchten die tot 18 cm lang kunnen zijn.

35. Cilindervruchtmagnolia, *Magnolia cylindrica* - V

Deze Chinese boomsoort werd pas in 1925 ontdekt. De bloemen zijn goed vorstbestendig. Aan hun basis hebben ze fijne roze streepjes. In september hangen er rode vruchtgestellen van 10 cm lang aan het eind van de takken.

36. Japanse hangbloemmagnolia, *Magnolia sieboldii* - L

Deze Oost-Aziatische struik werd veelvuldig gebruikt in de Japanse theetuinen. De genodigden konden tijdens de theeceremonie in het theehuis de knikkende bloemen bewonderen. De zuiver witte bloemen hebben sterk contrasterende roze of gele meeldraden. 's Avonds geuren de bloemen.

37. Purpermagnolia, *Magnolia liliiflora* - M

De bloemen van deze botanische soort zijn bijzonder sierlijk. Deze Chinese tempelboom werd door monniken verspreid in Japan en daarna in Korea, waar hij massaal aangeplant en veredeld werd.

38. Wilsons hangbloemmagnolia, *Magnolia wilsonii* - L

Deze Chinese soort verschilt van *M. sieboldii* door de donkerbruine of zwarte kleur van de twijgen. Hij heeft mooie afhangende sneeuw witte bloemen.

39. Japanse boommagnolia, *Magnolia kobus* var. *kobus* - V

In het wild is deze soort bedreigd. Op de Japanse eilanden Honshu en Hokkaido werd het zachte lichtgele hout overmatig gebruikt voor het maken van huishoudgereedschap en lucifers. De schors werd eveneens gebruikt in de traditionele geneeskunde.

40. Gele komkommarmagnolia, *Magnolia acuminata* var. *subcordata* - M

Ondanks het feit dat hij in het wild aan de Atlantische kust tussen Florida en South Carolina voorkomt, is deze variëteit vorstbestendig. In tegenstelling tot andere magnoliasoorten heeft hij hitte en droogte nodig om goed te kunnen bloeien. Met zijn intensief gele bloemen is het een belangrijke ouderplant voor de creatie van geelbloeiende hybriden.

Tip

Bewaar de folder en kom tijdens een volgende bloeiperiode nog eens terug.

Voor er bladeren aan de bomen zijn, produceren magnolia's grote, sierlijke bloemen, soms met een heerlijke geur; echte lentebodes. De naam Magnolia werd in 1703 officieel aan dit plantengeslacht gegeven om de Franse plantkundige Pierre Magnol te eren, maar de soorten afkomstig uit China waren al veel langer gekend en beschreven. *Magnolia denudata* en *M. liliiflora* werden meer dan 1.000 jaar geleden als tempelboom in heel Azië verspreid door boeddhistische monniken. Later werden ook soorten uit Noord-Amerika ingevoerd. In de tuinbouw ontstonden al gauw hybriden tussen soorten uit verschillende continenten. Alhoewel de ouders van die eerste hybriden niet altijd duidelijk gekend waren, legden kwekers zich vanaf de 19de eeuw toe op de veredeling. Er werd geselecteerd op bloemkleur, bloeitijdstip en vorm van de plant. Tegenwoordig zijn er tientallen selecties verkrijgbaar. De meeste magnolia's houden van een humusrijke en vruchtbare bodem. Ze passen in elke tuin, de kleinere selecties van vb. *Magnolia stellata* passen zelfs in een stadstuintje.

► Bekijk het kaartje en wandel het gras op naar :

1. *Magnolia x soulangeana* 'Amabilis' - V

Door zijn witte bloemen met een roomgele schijn lijkt hij sterk op de cultivar 'Alba'. Deze trage groeier groeit na verloop van tijd breed uit.

2. Komkommernagolia, *Magnolia acuminata* - M

De vruchten van deze Amerikaanse soort lijken op komkommers, vandaar de naam. Het is de snelst groeiende magnoliasoort. Met zij groengele bloemen ligt deze soort aan de basis van de geelbloeiende magnoliaselecties.

3. *Magnolia x soulangeana* 'Alba Superba' - V

Deze vroege bloeier geeft witte bloemen met aan de basis een rozige purperen blos. Hij werd in 1866 door Charles Van Geert geselecteerd. Een jaar later bracht Louis van Houtte de cultivar 'Alba' op de markt. Beide Belgische selecties zijn nog steeds in omloop.

► Loop naar de eredreef, ga verder richting Kasteel. Voor de laatste beuk aan uw linkerkant, ga je links omhoog het gazon op naar de groep vroegbloeiende magnolia's.

4. *Magnolia stellata* 'Waterlily' - V

Onder deze naam worden per vergissing vier verschillende selecties aangeboden die zowel in bloemkleur als in aantal bloemblaadjes kunnen verschillen. De drie Amerikaanse 'Waterlily's' zijn eerder rozig en hebben respectievelijk 20, 32 of meer dan 34 bloemblaadjes; de Engelse 'Water Lily' is wit.

5. *Magnolia kobus* 'Norman Gould' - V

Deze compacte cultivar van de boomvormende *M. kobus* werd gecreëerd door de Royal Horticultural Society te Wisley door het chromosoomaantal kunstmatig te verdubbelen via behandeling met de stof colchicine. De bloemen hebben 8-9 zuiverwitte bloemblaadjes die merklijk groter zijn dan bij het wildtype. Jonge planten bloeien al snel.

6. *Magnolia stellata* 'Royal Star' - V

Deze zaailing van *M. stellata* 'Waterlily' heeft licht zilveren bloemknoppen met een roze schijn. De bloemen kunnen tot 25 bloemblaadjes tellen.

Onder de benaming *M. x loebneri* worden de hybriden van *M. kobus* en *M. stellata* gegroepeerd. Deze kruising werd voor het eerst begin 1900 in Duitsland door Max Loebner uitgevoerd. De bloemen hebben qua grootte, vorm en aantal bloemblaadjes kenmerken van beide ouders.

7. *Magnolia x loebneri* 'Merrill' - V

De selectie 'Merrill' is een snel en breed uitgroeiende boom die al op jonge leeftijd grote witte bloemen geeft. Deze Amerikaanse kloon ontstond in het beroemde Arnold Arboretum in de VS en is genoemd naar de toenmalige directeur.

8. *Magnolia x loebneri* 'Leonard Messel' - V

Een schitterende Engelse kloon die midden vorige eeuw ontstond in de Nymans Gardens, de tuin van kolonel Leonard Messel in Sussex. De donkerpurperen bloemknoppen ontvouwen zich tot zachtroze bloemen met tot 12 bloemblaadjes. De binnenzijde is helderwit en de buitenzijde varieert van licht tot donkerroze. Ze zijn goed bestand tegen vorst.

9. *Magnolia x loebneri* 'Ballerina' - V

Een Amerikaanse selectie met naar honing geurende bloemen met meer dan 30 roos aangelopen bloemblaadjes.

10. *Magnolia x loebneri* 'Snowdrift' - V

De bloemen van deze magnolia zijn goed bestand tegen vorst. Deze selectie heeft grotere bloemen en bladeren dan *M. stellata*. 'Snowdrift' behoort tot één van de originele zaailingen ontstaan uit Loebners kruisingsproeven en werd door de Duitse kweker Kordes via de Engelse Hillier Nurseries verspreid.

11. *Magnolia x kewensis* - V

Alle hybriden die voortkomen uit de kruising tussen de Japanse soorten *M. kobus* en *M. salicifolia* krijgen de naam *M. x kewensis*. Deze kleine boom groeit breed uit en vormt al op jonge leeftijd witte en geurige bloemen. De ouderlijke genen van *M. salicifolia* verraden zich door de citroengeur van de bast van de jonge twijgen.

12. *Magnolia x kewensis* 'Wada's Memory' - V - M

Dit kegelvormige boompje kan zo rijkelijk bloeien dat het van op afstand een volledig witte kegel lijkt. De bloemen zijn groter dan die van *M. x kewensis*. De naam werd gekozen om de Japanse kweker Koichiro Wada te eren.

13. *Magnolia x proctoriana* - V

In Japan vindt men deze natuurlijke hybride van *M. stellata* en de op grotere hoogte groeiende *M. salicifolia*. De bloeiwijze en -vorm is die van de *M. stellata* en de bladvorm en groeiwijze van deze boom met een smalle piramidale kruin is die van *M. salicifolia*.

► Wandel over het gras verder, richting Plantenpaleis. Steek de weg over en ga links van het Plantenpaleis het gras op (zie kaartje).

In 1820 merkte Soulange-Bodin, een gewezen Frans diplomaat en eerste directeur van het Institut Royal d'Horticulture te Parijs, een zaailing op die hij verkreeg door een kruising van *M. liliiflora* met *M. denudata*.

Door het onderling opnieuw kruisen van de nakomelingen en het terugkruisen met de ouders ontstond de grootste en meest gekweekte groep van magnoliacultivars: de Soulange-anahybriden. Vooral de kleur, de vorm en de grootte van de bekervormige bloemen verschillen sterk van elkaar. De forse vlezige bloembladen hebben het nadeel dat zij geen vorst verdragen. Reeds na enkele uren vorst worden ze roestbruin.

14. *Magnolia x soulangeana* 'Alexandrina' - V

De tulpvormige bloemen met een purperen waas langs de buitenzijde geuren heerlijk. Ze zijn het meest vorstbestendig van alle Soulangeanaselecties.

15. *Magnolia x soulangeana* 'Lennei Alba' - V

De Zwitser Froebel voerde in 1950 een terugkruising uit van *M. x soulangeana* 'Lennei' met één van de ouders, *M. denudata*. Hieruit ontstond een selectie met mooie ivoorwitte bloemen.

16. *Magnolia x soulangeana* 'Speciosa' - V

Een oude cultivar die omtrent 1830 in Frankrijk of België is ontstaan. Te onderscheiden van de gewone *M. x soulangeana* door zijn latere bloei en zwakkere groei.

17. *Magnolia x soulangeana* 'Verbanica' - V

Deze oude cultivar (1873) uit het Franse Angers is één van de laatst bloeiende Soulangeanahybriden. Op een zonnige en warme standplaats geeft hij een overweldigende bloei van grote, zuiverroze, bloemen.

18. *Magnolia x soulangeana* - V

In het hout en in de schors van Soulangeanahybriden zit de gifstof magnoflorine die huidletsels kan veroorzaken.

Bloeiperiode

V : vroegbloeiend, maart en april (risico op vorstbeschadiging)
M : middelbloeiend, mei tot juni
L : laatbloeiend, juli tot augustus